

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 14

DOM
2020-07-17
Göteborg

Mål nr
T 3545-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 28 maj 2019 i mål nr T 4628-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Eva Jönsson, 19590318-4702
Högseredsvägen 3, 437 93 Lindome

Ombud: Advokaten Maria Sanner
Energigatan 12, 434 37 Kungsbacka

Motpart

Josephine Andersson, 19661001-4604
Lövkojevägen 2, 416 76 Göteborg

Ombud: Advokaten Louise Katsler-Waas
Box 5243, 402 24 Göteborg

SAKEN

Tolkning av testamente

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Eva Jönsson ska ersätta Josephine Andersson för rättegångskostnader i hovrätten med 77 513 kr, varav 75 563 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 juli 2020 till dess betalning sker.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Eva Jönsson har yrkat att hovrätten bifaller hennes talan vid tingsrätten.

Josephine Andersson har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

Dok.Id 563149

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40	Packhusplatsen 6	031-701 22 00	-	måndag – fredag
401 20 Göteborg		E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se		08:00–16:00
		www.vastrahovratten.domstol.se		

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

OMSTÄNDIGHETER OCH BEVISNING I HOVRÄTTEN

Parterna har återopat grunder och utvecklat sin talan i enlighet med vad som antecknats i tingsrättens dom.

Parterna har återopat samma bevisning som vid tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna av förhören där har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten delar tingsrättens uppfattning att lydelsen av Hilding Jönssons testamente av den 3 mars 2014 ska utgöra utgångspunkt för prövningen av hans vilja. Enligt ordalagen ska Eva Jönsson erhålla Hilding Jönssons andel i fastigheten Mölndal Högsereg 1:5 jämte inre och yttre lösöre på den fastigheten samt är Josephine Andersson Hilding Jönssons universella testamentstagare. Detta innehåll svarar helt mot Josephine Anderssons ståndpunkt i tvisten.

Eva Jönsson har dock gjort gällande att lydelsen av testamentet i dess helhet motsäger Josephine Anderssons inställning. I målet är klarlagt att Karin Jönsson varken vid tidpunkten för testamentets tillkomst eller senare varit bosatt på Mölndal Högsereg 1:5 samt att både Karin Jönsson och Hilding Jönsson bodde i en bostadsbyggnad på Mölndal Högsereg 1:14. Mot den bakgrunden måste enligt Eva Jönsson förfoganderättsinskränkningen till förmån för Karin Jönsson (andra stycket i punkten A), som saknar motsvarighet i förordnandet till Josephine Andersson, samt skrivningen om lösöret ”i bostadsbyggnaden på ovanstående fastighet” (punkten B) förstås på så sätt att legatet i punkten A även innefattar övriga fastigheter eller åtminstone Mölndal Högsereg 1:14. Vad Eva Jönsson pekat på ger anledning till viss tvekan om innebörden av testaments-texten. Testamentets lydelse ger likväl sådant stöd för den ståndpunkt Josephine Andersson hävdade att den ska gälla som Hilding Jönssons vilja om annat inte visas.

Som tingsrätten funnit har Eva Jönsson inte visat att Hilding Jönssons vilja var en annan än den testamentet enligt det nyss sagda ger uttryck för. Tingsrättens avgörande i huvudsaken ska alltså stå fast.

Av utgången i själva saken följer att Eva Jönsson ska ersätta Josephine Andersson för hennes rättegångskostnader såväl vid tingsrätten som i hovrätten. Det råder inte tvist om ersättningsbeloppet vid tingsrätten. Fordrat belopp i hovrätten är skäligt.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 14 augusti 2020

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Åke Thimfors, hovrättsrådet Göran Nilsson, hovrättsassessorn Anna Normann, referent, och tf. hovrättsassessorn Veronica Olofsson.

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2019-05-28
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
T 4628-18

PARTER

Kärande

Eva Jönsson, 19590318-4702
Högseredsvägen 3, 437 93 Lindome

Ombud: Advokat Maria Sanner
Advokatfirman Sanner & Brink KB
Energigatan 12, 434 37 Kungsbacka

Svarande

Josephine Andersson, 19661001-4604
Lövkojevägen 2, 416 76 Göteborg

Ombud: Advokat Louise Katsler-Waas och biträdande jurist Linnéa Hedström
Advokatbyrå Louise Katsler-Waas AB
Box 5243, 402 24 Göteborg

DOMSLUT

1. Tingsrätten ogillar käromålet.
2. Eva Jönsson ska ersätta Josephine Andersson för hennes rättegångskostnader med 102 456 kr, varav 81 120 kr avser arbete. På rättegångskostnaderna utgår ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för tingsrättens dom till dess betalning sker.

Dok.Id 1857653

Postadress
404 83 Göteborg

Besöksadress
Ullevigatan 15

Telefon
031-701 10 04
E-post: avdelning4tgg@dom.se
www.goteborgstingsratt.domstol.se

Telefax
031-701 13 04

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Eva Jönsson och Josephine Andersson är kusiner. De var syskonbarn till den nu avlidne Hilding Jönsson. Hilding Jönsson avled år 2016. Vid sin bortgång ägde Hilding Jönsson en tredjedel av fastigheterna Mölndal Högsered 1:5, 1:6, 1:7, 1:8 samt 1:14. Övriga delar ägdes, och ägs alltjämt, av Hilding Jönssons syster Karin Jönsson och hennes dotter Birgit Jönsson.

Vid sin död hade Hilding Jönsson med hjälp av LRF Konsult upprättat ett testamente. Testamentet är daterat den 3 mars 2014. Parterna är överens om att testamentet är upprättat i enlighet med gällande formkrav.

Såsom testamentet är utformat följer av ordalydelsen i punkten A att Eva Jönsson som legat ska erhålla Hilding Jönssons andel i fastigheten Mölndal Högsered 1:5. Som ett villkor för förordnandet ska gälla att så länge Karin Jönsson är bosatt på fastigheten får inte utan hennes skriftliga medgivande legatarien eller hennes rättsinnehavare överlåta, inteckna eller pantförskriva egendomen eller del därav. Av punkten B följer enligt ordalydelsen att Eva Jönsson dessutom ska erhålla följande egendom.

- Samtligt Hilding Jönsson tillhörigt inre lösöre som finns i bostadsbyggnaden på ovanstående fastighet.
- Samtligt Hilding Jönsson tillhörigt yttre lösöre, såsom maskiner samt jordbruks- och handredskap som finns på fastigheten.

Av testamentets ordalydelse följer vidare att återstående del av Hilding Jönssons kvarlåtenskap ska tillfalla Josephine Andersson.

Testamentet innehåller även två penninglegat om sammanlagt en miljon kronor som inte är föremål för tingsrättens prövning.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Eva Jönsson har i första hand yrkat att tingsrätten ska fastställa att legatet i punkten A i testamentet efter Hilding Jönsson omfattar fastigheterna Mölndal Högsered 1:5, 1:6, 1:7, 1:8 och 1:14 samt fastställa att legaten i punkten B i testamentet efter Hilding Jönsson omfattar inre och yttre lösöre på samtliga ovan angivna fastigheter.

Eva Jönsson har i andra hand yrkat att tingsrätten ska fastställa att legatet i punkten A i testamentet efter Hilding Jönsson omfattar fastigheterna Mölndal Högsered 1:5 och 1:14 samt att legaten i punkten B i testamentet efter Hilding Jönsson omfattar inre och yttre lösöre på båda dessa fastigheter.

Josephine Andersson har bestritt käromålet i sin helhet.

Parterna har yrkat ersättning för sina respektive rättegångskostnader.

GRUNDER

Eva Jönsson har till grund för sin talan anfört följande.

Hilding Jönssons testamente har kommit att få en ofullständig lydelse på grund av felskrivning och misstag. Hilding Jönssons intention framgår av anteckning/eget utkast, dagtecknat den 14 februari 2014, i vilket det framgår att Hilding Jönsson velat testamentera samtliga fastigheter till Eva Jönsson genom skrivningen 1:5 m.fl. Därefter har Hilding Jönsson tagit hjälp med att skriva testamentet av LRF Konsult. I samband härmed har 1:5 m.fl. fallit bort. På grund härav har Hilding Jönssons verkliga vilja inte kommit till uttryck. Den yrkade tolkningen är i enlighet med Hilding Jönssons vilja.

Josephine Andersson har till grund för sitt bestridande anfört följande.

Ordalydelsen i Hilding Jönssons testamente anger att endast fastigheten Mölndal Högsered 1:5 samt inre och yttre lösöre tillhörande denna ska tillfalla Eva Jönsson som legat. Förfogandeinskränkningen i andra stycket punkten A i Hilding Jönssons testamente upprättat av LRF Konsult påverkar inte legatets omfattning. Hilding Jönssons testamente ska tolkas enligt ordalydelsen och det saknas grund för att gå ifrån testamentets lydelse. Lydelsen anses utgöra testators verkliga vilja vid tidpunkten för testamentets upprättande.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Eva Jönsson har till utveckling av talan anfört följande.

Fastigheterna Mölndal Högsered 1:5 - 1:8 samt 1:14 har sedan decennier utgjort en gemensam gård och setts som en sådan. Då samtliga fastigheter är i samma ägares hand är de sambeskattade och benämns av Skatteverket emellanåt som Mölndal Högsered 1:5 m.fl. Familjen Jönsson har alltid sett fastigheterna såsom en fastighet, de hänger ihop och bildar en naturlig enhet. Det är mot bakgrund av ovan som Hilding Jönsson angett ”fastigheten” i singular i testamentet.

Den enda av ovan angivna fastigheter som har en beboelig bostadsbyggnad är fastigheten 1:14. Hilding Jönsson, Karin Jönsson och Birgit Jönsson bodde tillsammans i denna bostad. Karin Jönsson bor således på fastigheten 1:14, och inte på fastigheten 1:5. Hon har, såvitt Eva Jönsson känner till, aldrig bott på fastigheten 1:5. Fastigheten 1:5, vilken är den som omnämns i testamentet såsom legat till Eva Jönsson, innehåller visserligen en byggnad men denna har inte utgjort bostadshus på över 80 år. Den är inte beboelig utan snarare ett rivningshus som saknar vatten, värme och avlopp. Den har inget inre lösöre av värde.

I testamentet under punkten A tilldelas Eva Jönsson såsom legat fastigheten Mölndal Högsered 1:5. Vidare anges såsom ett villkor för legatet att "så länge min syster Karin Jönsson, 300606-4624, Pl. 1530, HÖGSERED, är bosatt på fastigheten får inte utan hennes skriftliga medgivande legatarien eller hennes rättsinnehavare överlåta, inteckna eller pantförskriva egendomen eller del därav." Mot bakgrund av ovan angivna samt att Karin Jönsson bor på fastigheten 1:14 kan detta förordnande inte tolkas på annat sätt än att legatet även omfattar fastigheten 1:14. Formuleringen om Eva Jönssons inskränkta förfogande över legatet är i annat fall helt oförklarligt. Detta ger i sin tur stöd för att legatet i själva verket omfattar hela fastighetsbeståndet och därför rimligen borde ha fått benämningen Mölndal Högsered 1:5 m.fl.

Det är följaktligen tydligt vad Hilding Jönsson menat och att testamentet inte kan tolkas på annat sätt än att legatet i punkten A ska omfatta samtliga fastigheter i beståndet.

En kort tid före Hilding Jönsson anlidade LRF Konsult för att skriva sitt testamente vände han sig till sin bror Ingemar Jönssons särbo, Bodil Andermo, för att få hjälp att formulera ett testamente. Han lämnade därvid en handskriven handling, en anvisning, som angav hur han ville ha sitt testamente utformat. I anvisningen angavs att han ville testamentera Mölndal Högsered 1:5 m.fl. till Eva Jönsson. Ett förslag på testamente upprättades helt i enlighet med Hilding Jönssons önskemål av Bodil Andermos son Mats Andermo. Hilding Jönsson valde dock, på inrådan av Bodil Andermo och Mats Andermo, att strax därefter istället ta hjälp av en jurist. Han vände sig till LRF Konsult vilket i efterhand får betraktas som olyckligt. Eva Jönsson menar att LRF Konsult i samband med testamentets sammanställande missade en del i förordnandet, nämligen formuleringen Mölndal Högsered 1:5 m.fl.

Hilding Jönsson kände till att det fanns olika fastighetsnummer i fastighetsbeståndet, det framgår av det tidigare testamentet, daterat år 2019, och vid upprättandet av testamentet från år 2014 skrev han ett eget utkast i vilket han angav fastigheten 1:5 m.fl. LRF Konsult har missat att ange "m.fl." i testamentet. Hilding Jönsson var vid

upprättandet av testamentet gammal, men klar i huvudet, och förlitade sig på att LRF Konsult upprättade testamentet i enlighet med hans eget utkast. Gällande testamentet från år 2009 är detta ett gammalt testamente.

Inför boutredningsmannen har Josephine Andersson medgivit att punkten B1 i testamentet syftar på fastigheten 1:14 och att punkten B2 i testamentet syftar på samtliga fastigheter i beståndet. Detta kan inte tolkas på annat sätt än att även hon inser att formuleringen Mölndal Högsered 1:5 under punkten A i själva verket ska läsas 1:5 m.fl. Således är det för parterna tydligt att det har blivit fel i testamentet och att samtliga fastigheter ska innefattas i 1:5 i testamentet.

Vid Hilding Jönssons död fanns ett större kapitalbelopp på hans konto. Det stämmer alltså inte att Josephine Andersson inte skulle ärva något alls om testamentet tolkas i enlighet med vad Eva Jönsson har anfört.

Josephine Andersson har till utveckling av bestridandet anfört följande.

I Hilding Jönssons testamente benämns fastigheten Mölndal Högsered 1:5 i bestämd form singularis. Den benämns fastigheten och inte fastigheterna. Fastigheterna Mölndal Högsered 1:5, 1:6, 1:7, 1:8 samt 1:14 är alla separata fastigheter. Det bestrids att släkten har benämnt fastigheterna som fastigheten.

Hilding Jönsson avled vid en ålder av 91 år och var vid god vigör och helt klar om än rullstolsbunden de sista åren. Hilding Jönsson var fullt medveten om testamentets lydelse och hade god insikt om sin vilja. Hilding Jönsson var väl insatt i vilka fastigheter han ägde delar av och införstådd med att dessa utgjorde separata fastigheter med olika fastighetsbeteckningar. I ett tidigare testamente upprättat av Hilding Jönsson har han hänvisat och benämnt samtliga fastigheter utifrån deras separata fastighetsbeteckningar.

Fastigheten 1:5 består av en självständig jordbruksfastighet, en byggbar tomt med ett idag gammalt bostadshus, en stallbyggnad samt därutöver en bit mark. Bostadshuset på fastigheten har använts till biodlingsverksamhet och det finns material kvar som hör till den verksamheten, såsom bislungor. Det finns el i huset och eventuellt värme. Fastigheten har en byggrätt och byggrätten ligger på mark inom ett naturreservat. Fastigheten har ett värde på grund av att den kan disponeras för bostadsändamål.

Under punkten A i testamentet daterat den 3 mars 2014 framgår att Eva Jönsson som ett legat ska erhålla en tredjedel av fastigheten 1:5. Andra stycket under samma punkt anger en förfoganderättsinskränkning avseende legatet för fastigheten 1:5. Legatet i första meningen och förfoganderättsinskränkning i andra meningen är två separata förordnanden. Det är riktigt att Hilding Jönssons syster Karin Jönsson vid tiden för testamentets upprättande var bosatt på fastigheten 1:14. Karin Jönsson äger dock bland annat en tredjedel av fastigheten 1:5. Det kan anses logiskt att Hilding Jönsson inte ville att fastigheten 1:5 skulle kunna överlåtas, pantförskrivas eller intecknas så länge som hans syster bor kvar på fastigheten 1:14 eftersom bostadshuset på fastigheten 1:5 ligger cirka 30 meter från bostadshuset på fastigheten 1:14. Om fastigheten 1:5 säljs separat kan helt nya människor komma att bygga en bostad alldeles tätt inpå nuvarande bostadshus på fastigheten 1:14. Karin Jönsson har tidigare bott på fastigheten 1:5.

I meningen där det fastslås att fastigheten 1:5 inte får överlåtas, pantförskrivas eller intecknas så länge som system Karin Jönsson bor kvar på fastigheten blir innebörden en helt annan om det lagts till ett förtydligande att det avser fastigheten 1:14. Josephine Andersson anser att det blivit ett mindre syftningsfel och att ett förtydligande fallit bort. Om ett förtydligande lagts till hade det stämt språkligt med meningen i övrigt eftersom den är grammatisk korrekt även med ett sådant tillägg.

Hilding Jönsson valde att ta hjälp av LRF Konsult med upprättandet av sitt testamente eftersom LRF Konsult besitter omfattande juridisk kunskap inom fastighetsområdet och har erfarenhet av testamentariska förordnanden. Det är högst osannolikt att LRF Konsults jurist, som kände till att Hilding Jönsson ägde flera olika fastigheter, inte

skulle skriva ut samtliga fastigheter med korrekta fastighetsbeteckningar som legatet skulle omfatta.

Josephine Andersson stod Hilding Jönsson nära. Under hennes uppväxt blev han i princip en fadersfigur för henne på grund av en trängd social situation i hennes föräldrahem. Då föräldrahemmet ligger på fem minuters gångavstånd från Högsered var hon där flera gånger i veckan. Hon vistades mycket i Högsered och umgicks med alla men fick särskilt stöd av Hilding Jönsson som alltid har varit mån om henne.

Om testamentet ska tolkas så att legatet i punkterna A och B ska anses omfatta alla fastigheter i beståndet innebär det samtidigt att Josephine Andersson inte ärver någonting alls eller endast ett, i förhållande till värdet av Hilding Jönssons förmögenhet, mycket litet belopp. Om Hilding Jönssons vilja varit att Eva Jönsson skulle ärva samtliga fastigheter i beståndet hade det varit mer naturligt att Hilding Jönsson gjort Eva Jönsson till sin universella testamentstagare och tilldelat Josephine Andersson en mindre andel som legat. Nu gjorde inte Hilding Jönsson detta utan utsåg Josephine Andersson till sin universella testamentstagare med avsikt att hon därmed skulle ärva alla fastigheter som inte explicit omnämns i testamentet. Det är i regel av det skälet man utser universella testamentstagare för att inte explicit ange alla delar av sin förmögenhet.

Eva Jönssons påstående att Josephine Andersson medgett att i punkten B benämnda ovanstående fastighet och fastigheten (hänvisade till punkten A) ska anses innefatta samtliga fastigheter i beståndet är oriktigt. Josephine Andersson har inte medgivit att Hilding Jönsson i själva verket menat samtliga fastigheter i beståndet under punkten A. Anteckningen från boutredningsprotokollet är en missuppfattning från boutredningsmannen och är taget ur sin kontext. Under boutredningssammanträdet diskuterades förlikningsvis olika lösningar. Uppgiften i protokollet ska inte få någon betydelse vid tolkningen av testamentet.

UTREDNINGEN

Eva Jönsson har förutom förhör under sanningsförsäkran med sig själv åberopat vittnesförhör med Bodil Andermo, som är Ingemar Jönssons särbo, och Mats Andermo, som är Bodil Andermos son.

Josephine Andersson har förutom förhör under sanningsförsäkran med sig själv åberopat vittnesförhör med Bo Persson, som är Josephine Anderssons svåger.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Utgångspunkter för tingsrättens prövning

Av 11 kap. 1 § ärvdabalken framgår bl.a. att testamente ska ges den tolkning som ”må antagas överensstämma med testators vilja”. Detta uttrycker grundprincipen för testamentestolkning, den s.k. viljeprincipen. Principen innebär att domstolen vid sin tolkning har att försöka klarlägga den bakom förordnandet liggande viljan. Om viljan och viljeförklaringen inte stämmer överens är det den bakomliggande viljan som är avgörande. Eva Jönsson har gjort gällande att testamentet har fått en felaktig lydelse och inte återspeglar Hilding Jönssons yttersta och verkliga vilja såsom den var vid upprättandet av det. Vid testamentestolkning finns det sällan skäl att frånga själva texten som utgångspunkt och den som vill visa ett annat innehåll än det som faktiskt framgår av ordalydelsen har bevisbördan för detta. Tolkningen i övrigt kan dock ske utifrån förordnandets syfte och övriga omständigheter.

Vid tolkningen ska också beaktas att ett testamente måste upprättas i viss form för att vara gällande (se 10 kap. 1 och 6 §§ samt 13 kap. 1 § ärvdabalken). Syftet med formkravet är att bland annat minska risken för förhastade förordnanden av testator samt att förebygga tvister och osäkerhet kring testators yttersta vilja. Testamentets

formbundenhet medför att testamentestolkningen begränsas på så sätt att den subjektiva tolkningen inte får gå så långt att testamentet ges en innebörd som inte kan anknytas till själva förordnandet. (Se bl.a. Agell, Testamentsrätt, 3 uppl. s. 36 och Boström, Tolkning av testamente, s. 63).

Vad tingsrätten främst har att pröva är om Eva Jönsson, med stöd av muntliga uttalanden och andra utanför testamenteshandlingen liggande omständigheter, kan visa att Hilding Jönssons vilja varit en annan än den som framgår av ordalydelsen i testamentet.

Hilding Jönssons vilja

Till styrkande av Hilding Jönssons vilja har Eva Jönsson bland annat åberopat en avskrift daterad den 14 februari 2014. Avskriften har tillkommit genom att Mats Andermo fick i uppdrag att hjälpa Ingemar Jönsson att renskriva en handskriven lapp. Eva Jönsson har gjort gällande att den handskrivna lappen skrevs av Hilding Jönsson i februari 2014 som i sin tur bad sin bror om hjälp att renskriva den. Den handskrivna lappen finns inte tillgänglig för någon av parterna och har inte åberopats i målet.

I avskriften är det angivet att Hilding Jönssons andel av fastigheten Högsered 1:5 med flera samt alla av honom ägda inre och yttre inventarier i denna fastighet ska övergå till Eva Jönsson. Handlingen är inte underskriven av Hilding Jönsson och uppfyller inte heller i övrigt ärvdabalkens formkrav för ett testamente. Den skriftliga handlingen ger inte ensam stöd för att det upprättade testamentet ska tolkas på ett annat sätt än vad som är angivet.

Frågan är då om avskriften vinner stöd av den bevisning som i övrigt har åberopats i målet av Eva Jönsson.

Bodil Andermo har berättat i huvudsak följande. Ingemar Jönsson kom till henne med en handskriven lapp som enligt honom var Hilding Jönssons testamente och han ville

att hon skulle renskriva det men hon gick inte med på det. Hon träffade inte Hilding Jönsson i samband med att Ingemar Jönsson överlämnade lappen. Hon läste dock vad det stod på lappen och minns att 500 000 kr skulle gå till Sven Jönsson, 500 000 kr skulle gå till Lindome Skytteförening och en tredjedel av husområdet skulle gå till Eva Jönsson. Hilding Jönsson ägde en tredjedel av huset som han bodde i. Hon har tänkt på gården som en fastighet och har först efter Hilding Jönssons död förstått att det var olika fastighetsbeteckningar. Hon hade ingen närmare relation med Hilding Jönsson men har funnits med i familjen Jönsson i ungefär 20 år.

Mats Andermo har berättat i huvudsak följande. Han blev ombedd av Ingemar Jönsson att skriva rent en handskriven lapp och skrev ett utkast på sin dator. Han ändrade inte innebörden av vad som stod på lappen utan skrev bara av den. Han minns att det var tre parter, att det stod en fastighet och att den skulle testamenteras till Eva Jönsson. Han träffade aldrig Hilding Jönsson i samband med att han skrev utkastet utan lämnade lappen och det renskrivna utkastet till Ingemar Jönsson. Han har träffat Hilding Jönsson vid andra tillfällen men kände honom inte närmare.

Genom Bodil Andermos och Mats Andermos uppgifter är det utrett att det var Ingemar Jönsson som kom med den handskrivna lappen till dem och att ingen av dem hade en närmare relation med Hilding Jönsson eller på något annat sätt en uppfattning om hur han ville att hans egendom skulle fördelas. Genom deras uppgifter är det också utrett att ingen av dem träffade Hilding Jönsson efter att Mats Andermo renskrivit lappen. Eftersom handlingen inte är underskriven eller innehållet på annat sätt bekräftad av Hilding Jönsson saknas det alltså uppgifter i målet som ger stöd för att Hilding Jönsson verkligen menat vad som står angivet i avskriften. Mot bakgrund av detta anser tingsrätten att Bodil Andermos och Mats Andermos uppgifter inte ger något stöd för att Hilding Jönssons vilja varit en annan än den som framgår av testamentet.

På Eva Jönssons begäran har ett inspelat samtal mellan kärandeombudet, Ingemar Jönsson och Karin Jönsson åberopats. Bevisvärdet av uppgifter som lämnats under en sådan inspelning är lågt. Av de uppgifter som Karin Jönsson lämnade under samtalet

framgår att hon inte visste någonting om Hilding Jönssons yttersta vilja eftersom de inte pratade om det. Av inspelningen framgår vidare att Ingemar Jönsson pratade ytterst lite med Hilding Jönsson om dennes sista vilja, att han mindes att det var Hilding Jönssons andel av fastigheten som skulle testamenteras men att han inte vet om det rörde samtliga fastigheter och att det finns många fastighetsbeteckningar bland familjens fastigheter. Även om Ingemar Jönssons och Karin Jönssons uppgifter tas i beaktande vid tolkningen av Hilding Jönssons vilja anser tingsrätten att något annat inte har framgått av dessa än att de pratade inte alls eller ytterst lite med Hilding Jönsson om dennes sista vilja. Inte heller deras uppgifter ger därför stöd för att Hilding Jönssons verkliga och yttersta vilja varit en annan än den som framgår av testamentet.

Mot den bakgrunden återstår de uppgifter som Eva Jönsson själv har lämnat. Hon har berättat att hon vistades mycket på gården när hon var yngre, att hon och Hilding Jönsson delade ett gemensamt intresse för skytte, att hon inte vet varför Hilding Jönsson upptog henne i testamentet, att hon blev förvånad och att hon trodde att han ville testamentera ett tävlingsgevär till henne. Eva Jönsson har alltså inte haft någon insikt eller vetskap om Hilding Jönssons sista vilja av betydelse. Inte heller hennes uppgifter ger något stöd för att Hilding Jönssons yttersta och verkliga vilja var en annan än den som framgår av testamentet.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det framkommit vissa omständigheter i målet som talar för att familjen Jönsson benämnt och tänkt på gården som en enhet. Enbart den omständigheten innebär inte att det är visat att Hilding Jönssons vilja var en annan än den som framgår av testamentet. Därutöver finns avskriften som är daterad den 14 februari 2014. Av de skäl som tingsrätten redogjort för ovan kan den inte ligga till grund för att utröna Hilding Jönssons vilja. Något annat egentligt stöd för att Hilding Jönssons vilja var en annan än vad som framgår i testamentet finns inte i kärandens bevisning. Eva Jönssons talan ska därför redan av den anledningen ogillas.

Rättegångskostnader

Vid den här utgången i målet ska Eva Jönsson ersätta Josephine Andersson för hennes rättegångskostnader. Om beloppets storlek råder det ingen tvist.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (TR-02)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 18 juni 2019 och ställs till Hovrätten för Västra Sverige. Prövningstillstånd krävs.

Jennie Mellbin

Camilla Wohlers Tell

Mathilda Rydstern

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se